

СССР КОНСТИТУЦИЯСИ ЛОЙИХАСИ УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

ҲАЁТИМИЗНИНГ АСОСИЙ ҚОНУНИ

СОВЕТ ДАВЛАТИНИНГ ТАШҚИ СИЁСАТИ

Совет ташқи сиёсати СССР янги Конституциясининг эълон қилинган лойиҳасининг ленинча партияси, Ватанимиз учун гоят фахрлини ҳис-ҳисоблар билан қилиб келибди. Унда Советлар мамлакатининг ташқи сиёсатида КПССнинг ролга катта эътибор берилган. Асосий Қонуни лойиҳасида (6-модда) таъкидланадиган, марсица-ленинча таълимот билан қуролланган Коммунистик партияси мамлакатнинг ривожлантиришининг бош иштирокчиси бўлиши шартли бўлиб берилади. Мамлакатимиз Конституциясининг биринчи бор Совет давлатининг ташқи сиёсати тўғрисида махсус боб киритилган. Унда (28-модда) бундай дейилади: «Совет давлати ленинча тинчлик сиёсатини изчиллик билан ўтказиб, халқлар ҳавфсизлигини мустаҳкамлаш ва кенг халқлар ҳамкорлиги учун курашади».

К. ВОШЧЕНКОВ.

Москва давлат халқаро муносабатлар институтининг доценти, тарих фанлари кандидати

риш ана шундай вазифалар жумласидандир. СССР Конституциясининг лойиҳасида совет ташқи сиёсатининг ҳамма ана шу асосий принциплари очик-ойдин афодаланиб берилган, уларнинг негизини В. И. Ленин асослаганди. У капиталистик жаҳият ва пролетариат революцияси проблемаларини ўрганаётган, капиталистик жамиятнинг ривожланиш қонунини нафис эди ва шу асосда революция дастлаб бир неча мамлакатда галаба қозониши мумкин, деган қулосага келди. Улут Октябрь галаба қозонганидан бери планетамизда инқилаб турли йилликнинг система: янги, социалистик система билан эски, капиталистик системанинг ёнма-ён яшайверишидан иборат янги тарихий давра бошланди. Маши шу давр қариб 60 йилдан бери объектив воқеани оқибат турди.

Объектив қонуниятга айланиш ленинча тинч-тотув янги принципи халқаро муносабатлар практикасида янгидан янги галабаларга эришмоқда. Кейинги йилларда қўнғина капиталистик мамлакатларнинг ташқи сиёсатида бирмунча реалистик тенденциялар қарор топганлиги, бу мамлакатларнинг раҳбарлари инқилобий тузумларни ҳар хил давлатларнинг тинч-тотув янги асарларини эътироф этаётганликлари тобора равшанлашиб бормоқда. Энг йиллик капиталистик мамлакатлар шу принципти тан олганига қўлмай, СССР билан бўладиган муносабатларда шу принципти амал қилиш мажбуриятини ҳам ўз зиммаларига олдилар. СССР раҳбарлари билан бир қанча капиталистик мамлакатлар давлат арбоблари ўртасида учрашувларнинг натижаси бўлиши замонавийнинг энг муҳим ҳужжатларида тинч-тотув янги туғрисида таъкидланади.

Кейинги йилларда «соғуқ урушдан кескинликни юмшатиш сари, инқилобий тузумлар ҳар хил давлатларнинг тинч-тотув янги принципларини халқаро ҳаёт практикасида қарор топгани эришиш мумкин бўлди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев

нинг шу йил июль ойида Францияга қилган виэтиги маю шу қондаларин амалга ошириш ишида муҳим аҳамиятга эга бўлди. Совет-Франция музокараларининг натижалари икки буюк давлатнинг ҳамжиҳатлиги ва бундан бунги ҳамкорлига эришувига, кескинликни юмшатишни халқаро муносабатларнинг доимий бир элементига айлантиришга қўшган катта ҳиссадир.

Социалистик интернационализм принципи Совет давлати ташқи сиёсатининг бошқа бир муҳим принциpidир. СССР Конституциясининг лойиҳасида (30-модда) бундай дейилади: «Янги социалистик системанинг, социалистик ҳамдўстлигининг тарқоқий қисми бўлган Совет Иттифоқи социалистик интернационализм асосида социализм мамлакатлари билан дўстликни ва ҳамкорликни, ўртоқларча ўзаро ерданлашнинг ривожлантириш ва мустаҳкамлашда, инқилобий интернационализм ва халқаро социалистик ҳаёт таъминотида актив қатнашади». Давлатимиз Улут Октябрь галабасининг биринчи кундан бошлаб пролетариат интернационалиزم принципти содиқ бўлиб қолди.

Хозирги тарихий шароитларда социалистик мамлакатлар ўртасидаги муносабатларда пролетариат интернационализи янги, янада юксак шаклини — социалистик интернационализм шаклини олдики, у идеология ва сиёсат соҳасида, иқтисодий таъриқнинг асосий масалаларига қарашларнинг бирлигида, давлатлар ўртасида сиёсий, иқтисодий ва маданий алоқаларда хатти-ҳаракатларни доимо мустаҳкамлаш ва координация қилиб туришида, иқтисодий интеграциянинг изчиллик билан амалга оширишда ўз ифодасини топтомоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг СССР Олий Советининг Президиуми Раиси Лавонини сайлагани халқаро муносабатлар тарқиқига тинчликни қўзала янада каттароқ таъсир ўтказиб кетди. Бундан иншо муҳим оқиб бўлди. Мамлакатимиз халқаро оқиб-этиборининг оқибиди, кескинликни юмшатиш қараёнигини ривожланиши ва чуқурлашишида ҳамма-ҳаммаси гўё балиқчи бўлиб турган. Хозир бир-бирига қўнғина, денгизга чиққанда кўрсатди уларни... Танишушни балиқ заводининг консерва цехидан бошлади. Бу ерда қўнғина-қўнғина, шотиб балиқ кесиб кетган, консерва банкларига жойлаётган, этикетлар ёпиштираётган жўлаб захматчиларини кўриди. Қарши-мақдас уларнинг бири — Бибимамол Асанова ишляпти. Боя бош ижнер ҳам номини хурмат билан тилга олган бу балиқчи аёл эсинида бўлса улар ҳарқатта ташаббускорларидан бири ҳандир. Хозир унинг меҳнат календаринда 1978 йилнинг сўнги ойлари давом этмоқда. Доригул Холмирова, Умтоб Соғинбоева, Мирзагул Жуманиязова, Маржон Қалиева сингари қолғилари ҳам устозидан қолдириш, мусобақадда оқинда боришляпти.

ХИРМОНГА БАРАКА

Районимиз меҳнатқашлари СССР янги Конституцияси лойиҳасини эўр қизиқиб билан муҳокама қилмоқдалар, унда баён этилган фикрларни чин юракдан маъқулламоқдалар. Ана шундай шодона кунларда музокараларимиз фидоқорлик намуналарини кўрсатиб ишладилар.

Галабаларимиз олдида улкан вазифалар турибди. Улар галласи урилиб, доми саранжом-саришти т л а н и б олганин майдонларни тезкорлик билан сифатли шўртқорлашлари, минерал ва органик ўғитлар билан озвқлантиришлари, қишлоқ хўжалиқ паркундақларига қарши профилактик чоралар ўтказишлари керак. Чунки санокда кунлардан кейин кузги галла экин бошланади. Мазсумин пухта тардуд билан кутиб олиш галабаларимизнинг муҳим бурчидир.

Омборлардаги уруғлик доми айниқса яхши сақламоғимиз керак. Уруғликнинг сара бўлиши, талаблар ҳарасида сақланиши мўл ҳошилла яратилган дастлабки заминдир. Шунинг учун ҳам мутахассисларимиз бу масалада жиддий эътибор бермоқдалар.

Сомон чорва моллари учун тўғимил озуқа. Чорваларимиз сомонини қишлоқ жойларига ташиб олдилар, айрим хўжалиқларда бу иш метериға етказилмоқда. Сомон ташини учун махсус транспорт воситаларини ажратилган.

Қўнғилик хўжалиқларимизда ҳосилни йиғиштириб олинган майдонлар тезкорлик билан шўртқорлаб, маккажўри қишлоқ қиришлмоқда. Сугориладиган майдонларда бунга алоҳида эътибор берилмоқда. Шу йўл билан маккажўридан ҳам мўл ҳосил олишга эриша-миз.

Тўйибни БОБОНАЗАРОВА, Қизилтепа районидagi «Москва» колхозини галабалик бригадасини бошлиғи, Ленин ордени кавалери.

мадан оқиб кетди. Галла ўринини тез ва соз ўтказишда Нормурод Дилов, Бафо Раҳимов, Навоиддин Анисов каби қўлаб комсанчиларимиз фидоқорлик намуналарини кўрсатиб ишладилар.

Галабаларимиз олдида улкан вазифалар турибди. Улар галласи урилиб, доми саранжом-саришти т л а н и б олганин майдонларни тезкорлик билан сифатли шўртқорлашлари, минерал ва органик ўғитлар билан озвқлантиришлари, қишлоқ хўжалиқ паркундақларига қарши профилактик чоралар ўтказишлари керак. Чунки санокда кунлардан кейин кузги галла экин бошланади. Мазсумин пухта тардуд билан кутиб олиш галабаларимизнинг муҳим бурчидир.

Омборлардаги уруғлик доми айниқса яхши сақламоғимиз керак. Уруғликнинг сара бўлиши, талаблар ҳарасида сақланиши мўл ҳошилла яратилган дастлабки заминдир. Шунинг учун ҳам мутахассисларимиз бу масалада жиддий эътибор бермоқдалар.

Сомон чорва моллари учун тўғимил озуқа. Чорваларимиз сомонини қишлоқ жойларига ташиб олдилар, айрим хўжалиқларда бу иш метериға етказилмоқда. Сомон ташини учун махсус транспорт воситаларини ажратилган.

Қўнғилик хўжалиқларимизда ҳосилни йиғиштириб олинган майдонлар тезкорлик билан шўртқорлаб, маккажўри қишлоқ қиришлмоқда. Сугориладиган майдонларда бунга алоҳида эътибор берилмоқда. Шу йўл билан маккажўридан ҳам мўл ҳосил олишга эриша-миз.

Тўйибни БОБОНАЗАРОВА, Қизилтепа районидagi «Москва» колхозини галабалик бригадасини бошлиғи, Ленин ордени кавалери.

Х ХАЛҚАРО ҲУЖЖАТ ТИЛИ БИЛАН ФЕСТИВАЛДА

Жаҳондаги элликдан ортиқ мамлакат усталари замонавийнинг муҳим ва ўткир проблемаларни тўғрисида кино ҳужжатини образли тили билан хитой қилдилар. Х Москва фестивалининг қисқа метражли ленталари конкурси 8 июль кун «Зарядье» кинотеатрида бошланди.

«Шу қўзлар, шу умналар» деган публицистик ленталар и юборганлар. Фестиваль ривожлантиришга давлатлар ёш санаторларининг ижодийлиги «Билан — ҳаммада қалбаси» (Италия), «Кўнғина санат» (Италия), «Парто — Рико лайхон бўлган жаҳнат» (Парто — Рико) билан томошаларни таништирди. Хозирги анжуманда шу халқларнинг кино санъати фақат ҳужжатли ленталар билан қатнашмоқда.

Чили ватаншарварлари «Революцияни тўхтаб бўлмайдиган», «Гитлер — Пиночет»,

Шарофат Нозматова Бухоро шахридаги Э. Тельман номидаги трикотаж фабрикасида кўп йиллардан буюн меҳнат қилмоқда. У сиена топириқларини 140—150 процентга етказиб адо этиб келаяпти. Ш. Нозматова Улут Октябрьнинг 60 йиллигида янги социалистик мажбуриятлар олиб меҳнат қилмоқда. Суратда: Ш. Нозматова. А. Тўраев фотоси.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТ МАККАЖЎРИҚОРЛАРИ ИЗИДАН

ТАШАБУСГА ҚЎШИЛИБ

Бригадимиз коллективи маккажўриқорлик соҳасида ажойиб ютуқларни қўлга киритмоқда. Утган йили 100 гектар ерда деҳқончилик қилиб, ҳар гектар ердан 80 центнердан маккажўриқор дони 400 центнердан кўпроқ етиштиришга муваффақ бўлган эдик.

«Шу қўзлар, шу умналар» деган публицистик ленталар и юборганлар. Фестиваль ривожлантиришга давлатлар ёш санаторларининг ижодийлиги «Билан — ҳаммада қалбаси» (Италия), «Кўнғина санат» (Италия), «Парто — Рико лайхон бўлган жаҳнат» (Парто — Рико) билан томошаларни таништирди. Хозирги анжуманда шу халқларнинг кино санъати фақат ҳужжатли ленталар билан қатнашмоқда.

«Шу қўзлар, шу умналар» деган публицистик ленталар и юборганлар. Фестиваль ривожлантиришга давлатлар ёш санаторларининг ижодийлиги «Билан — ҳаммада қалбаси» (Италия), «Кўнғина санат» (Италия), «Парто — Рико лайхон бўлган жаҳнат» (Парто — Рико) билан томошаларни таништирди. Хозирги анжуманда шу халқларнинг кино санъати фақат ҳужжатли ленталар билан қатнашмоқда.

«Шу қўзлар, шу умналар» деган публицистик ленталар и юборганлар. Фестиваль ривожлантиришга давлатлар ёш санаторларининг ижодийлиги «Билан — ҳаммада қалбаси» (Италия), «Кўнғина санат» (Италия), «Парто — Рико лайхон бўлган жаҳнат» (Парто — Рико) билан томошаларни таништирди. Хозирги анжуманда шу халқларнинг кино санъати фақат ҳужжатли ленталар билан қатнашмоқда.

«Шу қўзлар, шу умналар» деган публицистик ленталар и юборганлар. Фестиваль ривожлантиришга давлатлар ёш санаторларининг ижодийлиги «Билан — ҳаммада қалбаси» (Италия), «Кўнғина санат» (Италия), «Парто — Рико лайхон бўлган жаҳнат» (Парто — Рико) билан томошаларни таништирди. Хозирги анжуманда шу халқларнинг кино санъати фақат ҳужжатли ленталар билан қатнашмоқда.

«Шу қўзлар, шу умналар» деган публицистик ленталар и юборганлар. Фестиваль ривожлантиришга давлатлар ёш санаторларининг ижодийлиги «Билан — ҳаммада қалбаси» (Италия), «Кўнғина санат» (Италия), «Парто — Рико лайхон бўлган жаҳнат» (Парто — Рико) билан томошаларни таништирди. Хозирги анжуманда шу халқларнинг кино санъати фақат ҳужжатли ленталар билан қатнашмоқда.

«Шу қўзлар, шу умналар» деган публицистик ленталар и юборганлар. Фестиваль ривожлантиришга давлатлар ёш санаторларининг ижодийлиги «Билан — ҳаммада қалбаси» (Италия), «Кўнғина санат» (Италия), «Парто — Рико лайхон бўлган жаҳнат» (Парто — Рико) билан томошаларни таништирди. Хозирги анжуманда шу халқларнинг кино санъати фақат ҳужжатли ленталар билан қатнашмоқда.

«Шу қўзлар, шу умналар» деган публицистик ленталар и юборганлар. Фестиваль ривожлантиришга давлатлар ёш санаторларининг ижодийлиги «Билан — ҳаммада қалбаси» (Италия), «Кўнғина санат» (Италия), «Парто — Рико лайхон бўлган жаҳнат» (Парто — Рико) билан томошаларни таништирди. Хозирги анжуманда шу халқларнинг кино санъати фақат ҳужжатли ленталар билан қатнашмоқда.

«Шу қўзлар, шу умналар» деган публицистик ленталар и юборганлар. Фестиваль ривожлантиришга давлатлар ёш санаторларининг ижодийлиги «Билан — ҳаммада қалбаси» (Италия), «Кўнғина санат» (Италия), «Парто — Рико лайхон бўлган жаҳнат» (Парто — Рико) билан томошаларни таништирди. Хозирги анжуманда шу халқларнинг кино санъати фақат ҳужжатли ленталар билан қатнашмоқда.

«Шу қўзлар, шу умналар» деган публицистик ленталар и юборганлар. Фестиваль ривожлантиришга давлатлар ёш санаторларининг ижодийлиги «Билан — ҳаммада қалбаси» (Италия), «Кўнғина санат» (Италия), «Парто — Рико лайхон бўлган жаҳнат» (Парто — Рико) билан томошаларни таништирди. Хозирги анжуманда шу халқларнинг кино санъати фақат ҳужжатли ленталар билан қатнашмоқда.

«Шу қўзлар, шу умналар» деган публицистик ленталар и юборганлар. Фестиваль ривожлантиришга давлатлар ёш санаторларининг ижодийлиги «Билан — ҳаммада қалбаси» (Италия), «Кўнғина санат» (Италия), «Парто — Рико лайхон бўлган жаҳнат» (Парто — Рико) билан томошаларни таништирди. Хозирги анжуманда шу халқларнинг кино санъати фақат ҳужжатли ленталар билан қатнашмоқда.

«Шу қўзлар, шу умналар» деган публицистик ленталар и юборганлар. Фестиваль ривожлантиришга давлатлар ёш санаторларининг ижодийлиги «Билан — ҳаммада қалбаси» (Италия), «Кўнғина санат» (Италия), «Парто — Рико лайхон бўлган жаҳнат» (Парто — Рико) билан томошаларни таништирди. Хозирги анжуманда шу халқларнинг кино санъати фақат ҳужжатли ленталар билан қатнашмоқда.

«Шу қўзлар, шу умналар» деган публицистик ленталар и юборганлар. Фестиваль ривожлантиришга давлатлар ёш санаторларининг ижодийлиги «Билан — ҳаммада қалбаси» (Италия), «Кўнғина санат» (Италия), «Парто — Рико лайхон бўлган жаҳнат» (Парто — Рико) билан томошаларни таништирди. Хозирги анжуманда шу халқларнинг кино санъати фақат ҳужжатли ленталар билан қатнашмоқда.

«Шу қўзлар, шу умналар» деган публицистик ленталар и юборганлар. Фестиваль ривожлантиришга давлатлар ёш санаторларининг ижодийлиги «Билан — ҳаммада қалбаси» (Италия), «Кўнғина санат» (Италия), «Парто — Рико лайхон бўлган жаҳнат» (Парто — Рико) билан томошаларни таништирди. Хозирги анжуманда шу халқларнинг кино санъати фақат ҳужжатли ленталар билан қатнашмоқда.

«Шу қўзлар, шу умналар» деган публицистик ленталар и юборганлар. Фестиваль ривожлантиришга давлатлар ёш санаторларининг ижодийлиги «Билан — ҳаммада қалбаси» (Италия), «Кўнғина санат» (Италия), «Парто — Рико лайхон бўлган жаҳнат» (Парто — Рико) билан томошаларни таништирди. Хозирги анжуманда шу халқларнинг кино санъати фақат ҳужжатли ленталар билан қатнашмоқда.

«Шу қўзлар, шу умналар» деган публицистик ленталар и юборганлар. Фестиваль ривожлантиришга давлатлар ёш санаторларининг ижодийлиги «Билан — ҳаммада қалбаси» (Италия), «Кўнғина санат» (Италия), «Парто — Рико лайхон бўлган жаҳнат» (Парто — Рико) билан томошаларни таништирди. Хозирги анжуманда шу халқларнинг кино санъати фақат ҳужжатли ленталар билан қатнашмоқда.

БУГУН—БАЛИҚЧИЛАР КУНИ

ОРОЛ ОДАМЛАРИ

Биз учган самолёт Мўйноққа тушликка яқин қўнди. — Тўғри комбинация бормиз, — деди шеркларимиздан бири. Ҳамма кунди, ағзизка ва ўтириб, қорхонага бордик. Бош ижнер Довулбой Бердишевнинг мўйзагина кабинетиде айна гапшишиб ўтирдик. У комбинациянинг ақидасига бирлашганга айланганимизга таъбирланган махсуслотлар микдор ва сифат жиҳатдан қил сайини оқиб бораётганим. Орол балиқчиларининг зақили ишлари ҳақида тўққинчилик хитой қилди:

консервалар ва ана бир неча усчаларнинг тотти озгинида қолади. Лекин Оролнинг боғлиғи фақат булар эмас. Унинг аёл бойлиғи — кун бўйи денгиз бағрида тўққинчилик қўнғина бўлиб олаётган, 34 миқ махсуслотларнинг давлат Сифат белгиси билан таъйёрлаётган аэоматлар, Орол одамларидир!

Улар мамлакатимизда коммунизмининг моддий-техника базасини яратиб ишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўнмоқдалар. Серқувш республикасида балиқчиларга қаранбошлик қилмоқдалар... Мана, Қувондиқ Исқомилнинг олинги. Балиқчиликке билишгиданқоқ хитой қўнди. Мақтабни битирди-ю, денгизга келди. Уа меҳнати ва укуви билан балиқчиларга ақиб қолди. Тузқинида балиқ тутиб бошлади. Таърибаси ортан сайин таъйёрлаётган махсуслот ҳамма усиб борди. Тўққинчилик беш йиллик топиригини бир яхши баравар ошириб адо этди. Улут Октябрьнинг 60 йиллик юбилейи шарофига беш йилликнинг тўрт йиллик топиригини адо этиш зоминида юксак мажбурият олган. Хозир у беш йиллик бошидан буюн 550 центнер балиқ овланди. Тўрт йиллик маррасига етиш учун яна 40 центнер қолди, ҳоло. Бундай одамларни Оролнинг аёл бойлиғи деса арзийди...

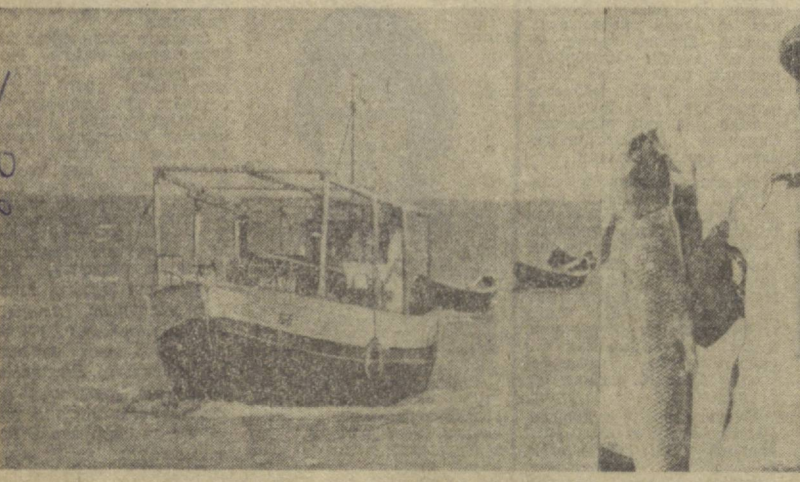
Нигохлари мотопелюга турди. Унинг бақуват жуссаида бот-бот тер қуйилмоқда. Бостириб қийиб олган соябонди қалғони жикча қўл. Балиқчи қучли тўққин қилиб, мотопелюгани галаплатиб кетганига ҳам, галадан иншо мушми тобора киздириб бораётганига ҳам парва қилмайдиган. — Тўғриси, унга ҳавасини қелади, — гапиде давом этди Довулбой. — Денгизда туғилган, денгизда улганган, денгизда ишляпти. Денгиз фарзанди!

— Биласиз, Оролнинг нодир балиқлари таъриф-таъсифи тилларда достон. Бирлашма-миз қорхоналарида ишлаб чиқарилаётган «Сазан», «Судак», «Котлет», «Частик» сингари

Бир вақтлар Мўйноқ Оролининг ўзгасида бўлган. Деҳқончилик учун денгиз суви шўрлик қилган. Чорвақилик ҳам унчалик қулай шароит бўлмаган. Ериқ ақоли асосан балиқчилик билан қун қўрган.

Денгиздаги қнодир балиқлар хитойни қўнғириш йўлида ташкил этилган селекция-уруғчилик базаси жуда катта ишлар олиб бормоқда. Хозир қирқоқдаги сингари денгизда ҳам балиқчилик учун озуқа базалари мавжуд. Шу мақсадда партия ва ҳукуматимиз биргина Орол учун 51 миқ сўм маблағ ажратди. Буларнинг ҳаммаси Оролнинг ва оролликларнинг арқин қелажағи!

Эндиқида Орол хўжалиқларида, балиқ махсуслотлари таъйёрлаётган қорхоналарда меҳнат уюмдорлигини ошириш, махсуслот сифатини яхшилаш, ишлаб чиқариш самардорлигини кўтариш имконини берадиган янги техника ва фан-техника ютуқлари кенг жорий қилинапти. Махсуслотларни идишларга узлуқсиз жойлаб турувчи автомат машиналар муваффақиятли ўзлаштирилмоқда. Сафаримизнинг иккинчи манзили денгиз қўнғина кўчиди.

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИДА

МОСКВА ДИПЛОМИ

Л. Исмаилов, М. Булатов ва уларнинг ўртоқлари метрополитен электрповази машинист ихтисоси берилаганиги ҳақидаги диплом билан бирга Ўзбекистон пойтахтида ишдашга йўллама ҳам олдилар. Бу ерда Улут Октябрьнинг юбилейига метрополитен трасасининг биринчи навбати фойдаланишга топширилади.

Электрповази машинистлари, машинист ерданчилар, алоқачи-механиклар масбони ағлаш учун бугун мутахассислардан бир гуруппага Ўзбекистондан Москвага келишди. Тошкент метросида ишлаш учун Москва метрополитенининг техника мактабда 70 мутахассис тайёрланди. Яна сал нам эллиқ киши мактабни юбилей йилида тамомлашди.

МОСКВА.

АСОСИЙ МАГИСТРАЛДА МАШИНАЛАР ТЭЗ ҚАТНАЙДИ

Қозғистон пойтахтидаги автотранспорт катнайдиган энг йиллик Октябрь 50 йиллик навли проспектин қайта қуриш ишлари ниҳонсига етди. Шаҳар марказидан то унинг чегараларига қадар деярли йигирма километр узунлигидаги кўчада машиналарнинг тўрт қатлаб ҳаракат қилиши учун имоният туғилди. Олматовани несиб ўтиш вақти икки баравар қисқарди. Энг сериқатлиларнинг оқинчилиги бошқа кўчаларнинг транспортни ўтказиш қобилиятини барқарор қилишга ердан берди.

Бу магистраль кўча ҳаракатининг автомат бошқариш системасига уланади, бу эса машиналарнинг савторлар ёнбади тўхтаб туришини гоят нажайтириш имонини беради.

ЕШ МУТАХАССИСЛАРНИНГ ЯНГИ ОТЯДИ

Озарбайжон пойтахтидаги 13 та олий уюв урти бу йил давда бутун утган йиллар мобайнидаги инсбатан энг кўп ёш мутахассис-инженер, врач, ўқитувчи, экономистлар отрядини тайёрлаб берди. Биттиручилардан 14 миқдан кўпроқ киши Озарбайжоннинг вакилликларига қардош республикаларнинг санъати, қишлоқ хўжалиғи, мактаблари, медицина муассасалари ва бошқа муассасаларда ишлаш уюли йўлланма олимиди. Утча педагогика институтини тамомлаб қишлоқ ишларнинг ишга борадиган юбилари ҳам иккидан — улар Грузия, Арманистон ва Догистон қишлоқ мактабларидаги ўқитувчилар коллективларига бориб қўнғинадилар. Ҳунар-техника талимини системаси, нам имплементланган мактаблар учун биринчи марта махсус ўқитувчи нардлар тайёрланди. Бу ерда ўқитувчи киши фандан дарс бериши мумкин.

ДЕПУТАТЛАРНИНГ ТАШАБУСИ БИЛАН

Ригада Латвияда биринчи сув-балчиқ билан давонади. ган шаҳар шифохонаси очилди. Бу ерда қўнғина касалликларни даволаш ва уларнинг олдини олиш учун ҳамма шароитлар яратилган. Ҳар кунги шифохонига қарийб миқ бемор давоналашнинг мумини.

Бинонинг биринчи қаватида балчиқ билан даволаш процедуралари ўтказилди. Иккинчи қаватда беморлар сероводород, радон ва марварид ванналарини, турли шифобахш душлар қабул қилишлари мумини. Дам олиш учун нег, еруғ хоналари ниҳонланган.

ЧЕКСИЗ МУҲАББАТ БЕЛГИСИ

Ашқободнинг архитектура ансамблилардан бири йилланди. Унинг марказида Улут Октябрьнинг ўн йиллиги шарофига уритилган В. И. Ленин ҳайкали бор. Ҳайкални таъриб-балиқчи усталар қайта тиклашди, хитой ҳам қириқроқ бўлиб қолди. Бу ерда ажойиб фонтанлар ишлаб бошланди.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БERAДИЛАР

Қўнғириш район партия комитети:

Қўнғириш газетаси Б. Бозоров ўзининг тинқидий хатларида район қишлоқ хўжалиқ ходимлари қасбоси комитетининг район Ж. Қўнғиназор дам олиш уйлари, санаторийларга ажратилган пултирларини таъсирлашда қонунга жиҳоз ширин қилаетганини маълум қилган эди.

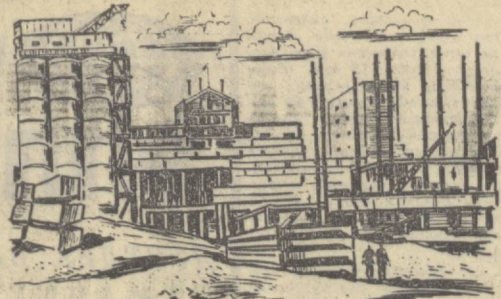
Ушбу хат юзасидан тешириш ўтказилган

РАССОМ

БЛОКНОТИДАН

Қашқадарь областадаги Му. борақ газин дйта ишлаш заводнинг коллектив бор икониятлардан тўла фондаланиб ишламода. Бунинг натижасида белгиланган планлар тўла бажарилаётир. Яқинда рессом И. Циганов маэур заводда бўлиб, бир группа илгорлар ва областадаги бошқа курилушларнинг расмларини чизиб қайтди. Уларнинг айримлари билан таништирмиш. 1. 10-цех бригада бошлиғи Р. Пирназаров. 2. 6-цех лаборанти Т. Журавлева. 3. Илгор слесари В. Галухин. 4. Слесарлар бригадари А. Перелигин. Улар мусобақада қамшиша пешнадамлик қилншмоқда. 5. Қаршидаги уйсоэлик комбинатининг умумий куришини. 6. Темир-бетон буюмлари комплексида шаҳарга олиб борувчи кўприни. 7. Қарши шаҳридаги кўчалардан бирида.

СССР ДАВЛАТ МУКОФОТИГА НОМЗОДЛАР

ЭКРАНДА МИРЗАЧУЛ ТАРОНАСИ

Бу фильм севган китобингиздек, ёшлик чоғларингиздан куйлаб келган кўширингиздек азиз, қадрдан ва ҳамроҳ бўлиб қолади сизга. Затан, унда бадийн сўз санъатининг ҳам, мусиқа санъатининг ҳам фазилатлари мавжуд: «Мирза-чул» лентасида теран фикр, поэтик умумлашмаларга бой нарис қадрлар, лавҳаларнинг бир-бирига оҳиста уланнши, бири иккинчисига қиссий тавсиф бериши натижасида пайдо бўлган ёқимли кино-монтаж томошанин мадун этди. Шу билан бирга «Мирза-чул» кинопублицистиканинг талабларига жавоб берувчи ҳақиқий кинематографик асар ҳамдир. Ижодкорларнинг юксак кинематографик маданияти ҳар бир кадрда сезилиб туради.

касб соҳиблари меҳнат жараёнида, жонли суҳбат давомида пайдо бўладилар. Қувондик Абдураэзов Мирзачулга ёшлиғида келган. Самарқанддаги иссиқ уйини чулнинг эгирин совутига, жазира офтобига алмашган. Бу тичиб-тинчмас йиғит. У аввал трихторчи, кейинчалик бригадир бўлиб ишлади. Эндилкида эса катта соҳанининг директори сифатида машхур. Улуу Ватан уруши қатъинчиси Зокиржон Санакулов-чи! Пахтакор, ўқитувчи, райком секретари, совхоз директори — бу Зокиржон аканинг ҳаёти ҳайли. Бу улкан йул Мирзачул да босиб ўтди. Инобат Охунова-чи!

Фильмнинг муваффақиятини кинопублицистик Малик Қамомовнинг меҳорати, адиблар Константин Симонов ва Ҳамид Фуломнинг санъати, режиссёр Исай Гибелевичнинг профессионал сезирлиги, операторлар Турди Нодиров ва Қараман Ҳасановларнинг ноқид диди, малакиси белгилаб берди. Айни бир вақтда, ижодкорлар чули бибонлар ўрнида берно этилган совхозларда меҳнат аҳли ҳаётидан, сермаэун ва сермаэун фолитидан илҳом олганликларини қайд қилиш керак.

Асар ўстида ишлаган ҳар бир ижодкор муэстикла вазифини ҳал этган. Лекин ана шу ижод самараси — сценарий, бадийн текст, ноқид дид билан суратга олинган ва монтаж қилинган кадрлар бир максдага қаратилган. Бу асарлардан дала-дашта, чули-бибонда боғ яратган совет кишини ҳақида ҳақиқат қилиш учун фойдаланилган. Шу билан фильмда бирор ортинча левақ, эпизодик топиш қийин. Ҳар бир кадр бош гоҳин очилу учун хизмат қилади. Фильмнинг кураб, кадр ортидаги К. Симоновнинг ҳикосини тинглаб эканмиш, муаллифлар «Бахор-дан-Бахорганча» кинолентасида қўйилган шаклдан ҳам ижодий фойдаланганликларини кўрамаз ва шу билан бирга янги асар, янги ҳаётий материал тақозо этган композицияларни қўлга олишларини ҳам кўрамаз. Масалан, ижодкорлар «Бахордан-Бахорганча» гиздек боғ-роғлар, беқисс пахтани даладаги бунёдкорларнинг кундалик ҳаёти, қазинчи-лар, самарали меҳнати жараёнини кинокамера ёрдамида кузатиш йули билан ҳажонли кадрлар яратадилар. Лекин ана шу бир текис ҳикоя 20-ки 50-йилларда суретга олинган кадрлар билан туларичида аки шу кунда яратилган лавҳаларнинг хронологик тартиби ўзгартирилди. Турли кинокадрларнинг «ўқнашувини» натижасида динамикага, ҳис-ҳажонга ва энг муҳими, ҳаётий кунга бой бўлган лавҳалар пайдо бўлади.

Фильмнинг кадрларига муражаат қилишдан олдин бу асарнинг яна бир фазилатини айтиб ўтайлик. «Мирзачул» кинолентасида кўз олдиндан ўт-ганида чулқуварлар ҳаёти билан яқиндан танишар экансиз, беихтиёр ўзингизнинг кундалик ҳаётигизга, меҳнатигизга умумдорлиги ҳақида ҳам жиддий ўйлаб қолишасиз. Замондорлигининг олжаноб мақсад айтилганлиги тинчсиз меҳнати, доимий изланиши самараларини — боғларни, узоқларга суя элувчи бетон арқ ва қувурларни, зангори кемалар сузиб юрган оппоқ пахта дала-ларини, янги шаҳарларни кўриб қайратга, кунга тўласиз. Янги артезиан қудуддан зилос суя отилиб чиққанини, сувсераб ётган ерларга ҳайқириб катта суя келишини, шури ювилган янги ерда биринчи марта ниҳол униб чиққанини, куш урса қаноти қудудан бо оташ ўлкада суний кул, анҳор, фонтанлар бунёд этилишини кўрганимизда меҳнат қилганимизга, маҳрумон замондошимизга муносиб ташаббус кўрсатишимиз келади. Ана шунда сиз чулга ҳаёт олиб келган пахтакор ва қувурчи, механизатор ва олиш, ирригатор ва геологларнинг хизмати, жасорати ҳақида ўйлайсиз.

Ишонининг яратувчилик кучини мад этувчи бу асарнинг кадрларини эслайлик. Экранда икки катта адиб — К. Симонов ва Ҳ. Фулом. Ўзбек ёзувчиси москвалик ҳамкасбига очик табассум билан боқибди, муҳим мавзуда мушоада қилишга ундайди уни: «Сурбат ва киноасасир бизни 1918 йилга бошлайди. Гражданилар уруши давом этаятган шунда оғир даламдарда В.И. Ленин Туркистонда суғориш ишлари учун 50 миллион сўм ажратди ҳақидаги декретга имзо чекади. Қадарга шу муҳим ҳужжат, Кремлдаги В.И. Ленин кабинетини, прелатлар доқисининг портрети пайдо бўлганда бизнинг халқон кўчади. К. Симонов ҳам бу лавҳаларни сукут саклаб томоша қилади. Шу тарихий ҳужжатни гражданилар уруши фронтдан ўтиб Тошкентда келирган Татьяна Колпакованинг ўша узоқ йиллар ҳақидаги ҳикоси фильмнинг биринчи эпизодига яқин эслайди.

Кейинчалик режиссёр Мирзачулга улкан машиналар ва тракторлар тайярлаётган Минск заводларини, чулқуварларга электр турбиналарини етказиб бераётган Ленинград корхоналарини, олишлар лабораторияларини тасвирловчи лавҳаларини ҳам фильмга қиратилади. Улар асарнинг бадийн тўқимасига сингиб кетади ва чулни ўпаштиришда Иттифоқимиз меҳнаткашлари фаол қатнашганини яна бир бор эслайтиди. Қадарда Мирзачулнинг сеплобати пюрмаваси, янги совхозларнинг тасвир, замонавий Биноларнинг қўриқинчи, ер катталарининг очиб умумдор туруп қалаётган курабати, техника ҳаракати жараёнини кўз ўнгимиздан ўтди. Бу панорама, умумий планларда инсон тасвирга муҳим аҳамият берилган. Мирзачулга ташриф буюрган Л.И. Брежнев, А.Н. Косигин, Ш.Р. Рашидов, моқир механизаторлар, миришкор пахтакорлар, турли

Санъаткорлар Инобат Охуновани — таланти ташкилотчи ва меҳрибон аёлни далада, қабулхонада, машина ҳайдаб кетаётганда, бригадирлар, совхоз ишчилари билан мулоқотда бўлганда суратга оладилар. Кадр ортидаги таъсир Охунованинг ҳаёт қўлига тавсиф беради.

Фильм композициясида ажаси портрет-лавҳалар муҳим ўрин эгаллаган. Муаллифлар яқин ўтмишга муражаат қилиб, А. Саркисов, М. Дадамоновларнинг портретларини чизадилар. Шу кун қаҳрамонларининг ҳаётини тасвирловчи эпизодлар эса фильмда кўйлаб учрайди.

Биз шу фильм ҳақида, айрим ижодкорларнинг фикрларини баён этмоқчимиз: РАҲМАТ ФАЙЗИЙ, адиб: «Бу асар адиблар ва кино санъаткорларининг ҳамкорлиги улкан самаралар бердишани яна бир бор кўрсатади. Йирки адиб Ҳамид Фулом ҳам, уста кино санъаткори Малик Қамомов ҳам Мирзачулни, унинг проблемаларини билладилар, истиқболга ишондилар. Шунинг учун ҳам гоҳ аниқ белгиланган, бадийн композиция тўри танланган, сценарий пухта эзилган. Фильмнинг бадийн шакли ва гоҳий мазмунига тегишли бу гапларни атайлаб таъкидлаш керак. Чунки, Мирзачулни ўзлаштиришда совет кишиларини ибратли иш қилтирди. Хоржий мамлакатлардан келганлар чулни суғориш лойиҳаси амалга оширилатганини кўриб ҳайратда қолмоқдалар. Демак, шу меҳнат, ижод жараёнини сценарийда, фильмда тўри, аниқ кинематографик вистарлар билан очиб лозим бўлган. Муаллифлар бу ишини улада-сидан чиққандилар. Шунинг учун ҳам уларнинг исмларини даулат мукофотига номзод қилиб кўрсатилганлар орасида кўриб беҳад хурсанд бўлишим. «Мирза-чул» бунёдкорлари катта мукофотга лойиқ иш қилганлар.

Анда ЮНУСОВА, республикада хизмат кўрсатган артистка: «Мирзачул қаҳрамонлари образларини яратибдек катта оруз пайдо бўлди менда. Хўжотали фильмда Инобат Охунова характерининг айрим кирралари кўзга ташланди. Инобат оланнинг яроқли кучи-фаълида иш тутмаганда, ўз кунига ишонмаганда, катта мақсад билан меҳнат қилганинда эриқлар бригадасида бошчилиги қила олармиди? Шундай кун, ақл-заковат соҳибларининг образини яратиб ҳар бир актисонинг орузидир. Бундай кишиларни экрanga илк бор олиб чиққан санъаткорлар ижодчи, меҳнати юксак баҳога сазовордир.

Бундай самийин сузлар тағида биз ҳам бажонидил имзо чекамиз. Ҳамидулла АКБАРОВ, Санъатушунослик фанлари кандидати.

АХБОРОТ

БУХОРО

ДАШТГА СУВ КЕЛДИ

Қоғимех район чорвадорлари ва деҳқонларининг ана бир орузи рўбга чиқди. Заррафшон дарёсининг суя етказиб берувчи Қалқонота насос станциясининг дастлабки агрегатларини қаракатга келди. Қоғимехнинг бленди даштларига об-ҳаёт оқа бошлади.

Бунёдкорларимиз ярим йилга мулквалланган ишини ағик икки ой ичнда бажаришди, — дейди «Бахорастро» трестининг бош инженири И. Икронов. Қалқонота насос станциясини куришида 12 минг куб метр ҳажмида бетон ва темир бетон ишлари амалга оширилди. Қарий 12,5 километрик иншоот барпо этилди. Насос станциясини Заррафшон сувини 26 метр баяндликка кўтариб, чулга оқилтири. У келанкада қўлдан бир неча минг гектар ер ўзлаштириш, янги боғлар, экинзорлар барпо этиш имкоини беради.

Меҳнатсевар қувуричлар Қалқонота насос станциясини ишга тушириб бўлишган, яна бир хайрли ишга кўл уришди. Йирки «Нарпай» совхозини пахта даладарига суя етказиб берувчи «Касаба» насос станциясини бунёд этишга киришди. Шунингдек, 4 та қудратли насосга эгв бўладиган «Узумзор» насос станциясини лойиҳаси ҳам қўлдан чиқарилиди. Яқин кунларда бу ерда ҳам курилуш ишлари бошлаб юборилди.

ДУСТЛАР ДАСТУРХОНИГА

Бу йил Монғолия аҳолиси Ўзбекистон боғларда етиштирилган оланнинг «Хосидор», «Перевец Самарқанд», «Боровина Ташкентская», деб аталган янги навларини истеъмол қилишлари мумкин. Тошкент областадаги итхтислаштирилган «Қўбрай» ва Фарғона областадаги итхтислаштирилган Усмон Юсупов номи совхозларининг деҳқонлари Улан-аторга дастлабки юз тонна левақ жўнатишлар. Бу хўжалиқларда мевадан мўл ҳосил олинмоқда. «Узлдоовошвинпром» аграр-санот бирлашмасининг ўлкаликлик мавсуми охирига Монғолия Халқ Республикасида янги 400 тонна олма, ўрик, шафтоли ва нок жўнатишлар. [УзТАГ].

ХОВЛИ ТҮЙЛАРИ

Яқинда Гиждувон шаҳрида бир йўла ўнта икки қаватли ўй-жой биноси фойдаланишга топширилди. Қўли гул бинокорлар Қармана ва Олот посёлкаларида, Вобекит, Шофиркон, Бухоро районлари марказларида ҳам ўйлаб янги ўй-жой биноларини қўлдан чиқаришди. Уларда юздан ортик оила ховли тўйлари ўтказди.

АҲОЛИ ХИЗМАТИДА

Кейинги йилларда область меҳнаткашларига коммунал хизмати кўрсатишнинг янада яхшиланган борасида талай муҳим тадбирлар амалга оширилди. Санкнота шаҳар ва район марказлари водопроводлаштирилди. Бир кеча-кундузда 34 инж кубометр суя тортиш қувватига эгв бўлган Хархўр—Бухоро водоводи ишга туширилди. Шаҳар ва қишлоқларда янги-янги ўй-жой, маданий-маиший объектлар бунёд этилди.

ЯШНАЁТГАН ҚИШЛОҚ

Шофиркон районидидаги Чандир қишлоғи яқиндан-яқинда обод ва кўркам бўлиб бормоқда. Утган беш йил мобайнида қишлоқ таниб бўлимас даражада ўзгариб кетди. Эски уйлар урнида беш план асосида янги посёлка бунёд этилди. Чандир шаҳарчага айланиб бормоқда. Яқинда қишлоқ аҳолисини қувонтирадиган янги бир янгилик юз берди. Чандир қишлоқ Совети ҳузурида Бахт уйи ишга туширилди. Унда илк бор К. Маркс номи колхозининг илгор механизатори Азим Султонов ва саудо ҳодими аёлчиси Норжон Саидовларнинг бахт тўйлари ўтказилди. Тўйда маданий ую қошидаги бадийн ханворлик тўғрисидаги санъаткорларнинг иштирокида концерт қўйилди. Қишлоқ Советида янги фарзанд тўйи, паспорт топшириш, пенсияга узатиш, шиларни Совет Аграрияси хизматида кузатиш каби янгича урф-одатлар ҳам ўтказиб турилади.

Х. ҚОДИРОВ.

«Совет Ўзбекистони» муз-бири. Редактор ўринбосари Х. ЕДГОРОВ.

Advertisement for 'Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР' (Advertising and Announcements) featuring 'УЙИНГИЗДА МУЗИКА' (Music in your home) and 'ОВОЗ ЕЗИШ' (Recording).

Музыкага ихлос қўйган, қўшиқ билан дўстлашган ўз қариндош-уруғлари, дўстлари, яқинларини муоб-ракбод этишни хоҳлаган барча кишиларни...

Advertisement for 'МАКТАБЛАР, ПИОНЕР САРОЙЛАРИ, ГПУТУ ХАМДА БОШҚА УҚУВ ВА МАДАНИЙ-ОҚУТУВ МУАСССАЛАРИ РАҲБАРЛАРИНИНГ ДИҚҚАТИГА!' (Attention of school principals, pioneer palaces, etc.)

Advertisement for 'ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ' (Students accept) for 'ТОШКЕНТ СОЦИАЛ-ТАЪМИНОТ ТЕХНИКУМИ' (Tashkent Social-Pedagogy Technical School).

Advertisement for 'ТЕМИР ЙУЛЛАР МИНИСТРИНИ МЕТРОПОЛИТЕНЛАР БОШ БОШҚАРМАСИ ТОШКЕНТ МЕТРОПОЛИТЕРИ' (Head of Metro of Tashkent).

Advertisement for 'ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ' (Accepts announcements) for 'МАШЎУЛЛАР — 25 ИЮНДА БОШЛАНДИ' (Mash'ullar — started on June 25).

Advertisement for 'Кино' (Cinema) listing various films and showtimes.